

Редакція:

15.07.2014

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА

РІШЕННЯ

від 15 липня 2014 року N 33

Про необхідність усунення Міністерством охорони здоров'я України порушень принципів державної регуляторної політики згідно з вимогами Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності"

На виконання вимог [Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності"](#) (далі - Закон), виходячи з повноважень, визначених [статтею 30 Закону](#), та на підставі звернень суб'єктів господарювання Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва здійснила експертизу [постанови Головного державного санітарного лікаря України від 01.07.99 N 29 "Державні санітарні правила та норми 2. Комунальна гігієна. 2.7. Грунт, очистка населених місць, побутові та промислові відходи, санітарна охорона ґрунту. "Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу небезпеки для здоров'я населення" ДСанПіН 2.2.7.029-99"](#) (далі - Правила) та встановила наступне.

Відповідно до частини другої [статті 1 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності"](#) (далі - Закон)

"регуляторний акт - це:

прийнятий уповноваженим регуляторним органом нормативно-правовий акт, який або окремі положення якого спрямовані на правове регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання;

прийнятий уповноваженим регуляторним органом інший офіційний письмовий документ, який встановлює, змінює чи скасовує норми права, застосовується неодноразово та щодо невизначеного кола осіб і який або окремі положення якого спрямовані на правове регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання, незалежно від того, чи вважається цей документ відповідно до закону, що регулює відносини у певній сфері, нормативно-правовим актом".

Водночас, [статтею 3 Закону](#) визначено, що його дія не поширюється на здійснення регуляторної діяльності, пов'язаної з прийняттям, зокрема санітарних норм, державних норм і правил у сфері містобудування, у тому числі державних будівельних норм, державних норм і правил пожежної безпеки, у тому числі загальнодержавних, міжгалузевих, галузевих нормативних актів з питань пожежної безпеки, державних міжгалузевих та галузевих нормативних актів про охорону праці, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, нормативних документів з метрології, затверджених центральними органами виконавчої влади, фармакопейних статей, Державної фармакопеї України, технологічних регламентів виготовлення лікарського засобу, за винятком випадків, коли у положеннях зазначених документів містяться вимоги до суб'єктів господарювання щодо проведення обов'язкових погоджень, аналізів, експертиз, обстежень, випробувань тощо за допомогою третіх осіб.

При цьому [Правилами](#) визначено, що вони поширюються на громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємства, установи та організації усіх форм власності, а також органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, діяльність яких пов'язана з поводженням з відходами.

За результатами проведеної експертизи [Правил](#) встановлено, що вони мають ознаки регуляторного акта у відповідності до вищенаведених положень [Закону](#), оскільки деякі норми [розділів 2, 3 Правил](#) містять вимоги щодо проведення обов'язкових погоджень, аналізів, експертиз, обстежень, випробувань, а також виявлено невідповідність їх окремих положень вимогам діючого законодавства, що обумовлено наступним.

Так, [пунктом 2.3.3 Правил](#) передбачена необхідність розроблення та наявності технічних умов та токсико-гігієнічних паспортів на всі промислові відходи, що підлягають утилізації.

[Підпунктом 2.4.4 Правил](#) передбачена необхідність складання екологічних паспортів на усі небезпечні відходи, що вивозяться у місця захоронення.

Проте, [статтею 26 Закону України "Про відходи"](#) передбачена обов'язковість ведення державного обліку і паспортизації відходів в порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

На виконання цієї норми було прийнято [постанову Кабінету Міністрів України N 2034 від 01.11.99 р. "Про затвердження Порядку ведення державного обліку та](#)

паспортизації відходів", згідно з [пунктом 9](#) якої паспортизація відходів передбачає складання і ведення паспортів відходів, місць видалення відходів, реєстрової карти ОУВ.

Форми паспортів відходів та інструкції щодо їх ведення розробляються Мінприроди і затверджуються та погоджуються в МОЗ. На теперішній час паспорт відходу розробляється за ДСТУ 2195-99 (ГОСТ 17.9.0.2-99) "Технічний паспорт відходу. Склад, вміст, виклад і правила внесення змін", затвердженим наказом Держстандарту України від 08.02.99 N 167.

Паспортизація місць видалення відходів (МВВ) та ведення їх реєстру (як місць остаточного розміщення відходів) проводиться відповідно до вимог [постанови Кабінету Міністрів України N 1216 від 03.08.98 р. "Про затвердження Порядку ведення реєстру місць видалення відходів"](#) та [наказу Мінекобезпеки N 12 від 14.01.99 р. "Про затвердження Інструкції про зміст і складання паспорта місць видалення відходів"](#), зареєстрованого в Мін'юсті 03.02.99 р. за N 60/3353. Ведення реєстрової карти ОУВ здійснюється у порядку, встановленому [постановою Кабінету Міністрів України N 1360 від 31.08.98 р. "Про затвердження Порядку ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів"](#), прийнятою на виконання вимог статті 27 Закону України "Про відходи", та відповідно до вимог [наказу Мінекобезпеки України N 41 від 17.02.99 р. "Про затвердження форми реєстрової карти об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів та Інструкції щодо їх складання"](#), зареєстрованого в Мін'юсті 18.03.99 р. за N 169/3462, на підставі інформації з типової форми первинної облікової документації 1-ВТ, затвердженої [наказом Мінприроди N 342 від 07.07.2008 "Про затвердження типової форми первинної облікової документації N 1-ВТ "Облік відходів та пакувальних матеріалів і тари" та Інструкції щодо їх заповнення"](#).

З огляду на вищевикладене, у чинному законодавстві про відходи складання ніяких інших паспортів, на які є посилання в [ДСанПін 2.2.7.029-99](#), не передбачено.

Крім того, [пунктом 2.1.1 Правил](#) передбачена норма для промислових підприємств щодо обов'язкового розроблення інструкції та плану заходів щодо збирання і тимчасового розміщення промислових відходів на проммайданчиках. [Пунктом 2.1.7 Правил](#) передбачена необхідність для всіх підприємств, де утворюються відходи, розроблення та узгодження з місцевими органами самоврядування, держсанепідемслужби та екологічної безпеки інструкцій стосовно видалення та способу знешкодження відходів.

Однак [статтею 17 Закону України "Про відходи"](#) передбачено як обов'язок тільки розробка в установленому порядку та виконання планів організації роботи у сфері поводження з відходами та плану дій на випадок виникнення надзвичайної ситуації, пов'язаної з поводженням з небезпечними відходами. Жодного підзаконного акта стосовно форми, механізму погодження та звітності про виконання усіх перелічених планів на державному рівні не затверджено. Також жодною нормою [ЗУ "Про відходи"](#) або іншого законодавства про відходи (у розумінні [ст. 2 цього Закону](#)) обов'язковості для суб'єктів господарювання розроблення та погодження з

органами МОЗ та місцевого самоврядування будь-яких інструкцій по поводженню з відходами не передбачено.

Поряд з цим, жодною нормою [ЗУ "Про відходи"](#) та інших нормативно-правових актів законодавства у сфері поводження з відходами обов'язковість розроблення технічних умов на всі відходи, що підлягають утилізації, не передбачено. Згідно із вимогами [Закону України "Про стандартизацію"](#) технічні умови розробляються та погоджуються лише на продукцію, яка продається організацією.

Разом з тим, [пунктом 2.4.6 Правил](#) передбачено, що на полігон твердих побутових відходів відходи III, IV класу можуть вивозитися з дозволу місцевих органів санепідеміологічної, екологічної служби та пожежної інспекції.

Проте, згідно із [статтею 17 Закону України "Про відходи"](#) та [Закону України "Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності"](#) у редакції [Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення документів дозвільного характеру"](#) N 1193-VII від 09.04.2014 починаючи з 26.04.2014 для суб'єктів господарювання для здійснення операції в сфері поводження з відходами передбачена лише наявність дозволу відповідних місцевих держадміністрацій на поводження з відходами та ліцензії на поводження з небезпечними відходами, яка видається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері поводження з відходами, тобто Мінприроди. Ніяких інших видів дозволів для здійснення операції у сфері поводження з відходами, у т. ч. і для вивезення на полігони, чинним законодавством не передбачено.

Водночас слід підкреслити, що відповідно до підпункту 7.1 пункту 4 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого [Указом Президента України від 13.04.2011 N 467/2011](#), до його повноважень належить затвердження державних санітарних норм та правил, санітарно-епідеміологічних та санітарно-протиепідемічних правил і норм, санітарно-епідеміологічних правил і норм, протиепідемічних правил і норм, гігієнічних та протиепідемічних правил і норм, державних санітарно-епідеміологічних нормативів, санітарних регламентів.

Таким чином, за результатами проведеної експертизи [постанови Головного державного санітарного лікаря України від 01.07.99 N 29 "Державні санітарні правила та норми 2. Комунальна гігієна. 2.7. Грунт, очистка населених місць, побутові та промислові відходи, санітарна охорона ґрунту. "Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу небезпеки для здоров'я населення" ДСанПіН 2.2.7.029-99"](#) впливає висновок щодо необхідності актуалізації Правил шляхом розробки нової редакції у зв'язку із змінами у діючому законодавстві, а також затвердження їх наказом МОЗ.

Тобто, враховуючи вищенаведене, дія [постанови Головного державного санітарного лікаря України від 01.07.99 N 29 "Державні санітарні правила та норми 2. Комунальна гігієна. 2.7. Грунт, очистка населених місць, побутові та промислові відходи, санітарна охорона ґрунту. "Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу небезпеки для здоров'я населення" ДСанПіН 2.2.7.029-99"](#)

суперечить вимогам діючого законодавства у зазначеній сфері та порушує такі обов'язкові принципи державної регуляторної політики, передбачені [статтею 4 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності"](#), як:

адекватність - відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив;

ефективність - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави;

збалансованість - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Керуючись частиною третьою [статті 27 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності"](#), Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва вирішила:

запропонувати Міністерству охорони здоров'я України визнати такою, що втратила чинність, [постанову Головного державного санітарного лікаря України від 01.07.99 N 29 "Державні санітарні правила та норми 2. Комунальна гігієна. 2.7. Грунт, очистка населених місць, побутові та промислові відходи, санітарна охорона ґрунту. "Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу небезпеки для здоров'я населення" ДСанПіН 2.2.7.029-99"](#), оскільки її норми не відповідають вимогам діючого законодавства та принципам державної регуляторної політики.

Рішення Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва про необхідність усунення порушень принципів державної регуляторної політики підлягає виконанню у двомісячний строк з дня прийняття такого рішення.

У разі визнання таким, що втратив чинність, регуляторного акта, щодо якого уповноваженим органом було прийнято рішення, орган виконавчої влади, що прийняв цей регуляторний акт, не пізніше одного робочого дня до закінчення строку виконання відповідного рішення подає до уповноваженого органу копію акта про визнання таким, що втратив чинність, цього регуляторного акта.

Рішення уповноваженого органу про необхідність усунення порушень принципів державної регуляторної політики може бути оскаржено до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері економічного розвитку, протягом десяти робочих днів з дня одержання органом виконавчої влади відповідного рішення.

У разі невиконання рішення уповноваженого органу про необхідність усунення порушень принципів державної регуляторної політики або неоскарження цього рішення органом виконавчої влади протягом встановленого в цьому [Законі](#) строку

дія регуляторного акта, щодо якого було прийнято відповідне рішення, зупиняється наступного дня з дня закінчення строку для виконання такого рішення.

Подання скарги щодо рішення Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва не зупиняє дії цього рішення.

Голова Державної служби України
з питань регуляторної політики
та розвитку підприємництва

М. Ю. Бродський